

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedihindamise juhend

KAASKIRI

Taustainfo

01.04.2025 jõustunud täiskasvanute koolituse seaduse muudatused sätestavad muuhulgas mikrokvalifikatsiooniõppe läbiviimise tingimused. Vastavalt § 12². Mikrokvalifikatsiooniõppe läbiviimise õigus võivad mikrokvalifikatsiooniõpet võivad läbi viia:

- 1) kõrgkool ja kutseõppeasutus selles õppekavarühmas või -grupis, milles on talle antud õppeõigus või õppe läbiviimise õigus (edaspidi õppeõigus);
- 2) tegevusloa alusel kõrgkool ja kutseõppeasutus selles õppekavarühmas või -grupis, milles tal ei ole õppeõigust;
- 3) tegevusloa alusel muu täienduskoolitusasutus.

Vastavalt § 12⁶ antakse tegevusloa õppekavale juhul, kui õppekava liigitub õppekavarühma, millel on seaduse § 12¹⁰ lõike 3 punktis 1 nimetatud kvaliteedihindamise positiivne otsus.

Seaduse § 12⁹ **Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedihindamine** määratleb kvaliteedihindamise kui täienduskoolitusasutuse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppearendustegevuse hindamise. Õppekavarühma kvaliteedihindamine koosneb täienduskoolitusasutuse eneseanalüüsist ning sõltumatute ja kompetentsete ekspertide hindamisest. Sama paragrahvi lõige (4) sätestab, et positiivne hinnang antakse juhul, kui:

- 1) ressursid õppekavarühmas õppe läbiviimiseks on piisavad;
- 2) täiskasvanute koolitajad vastavad käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele;
- 3) mikrokvalifikatsiooniõppe õppekavad vastavad käesoleva seaduse § 9 lõike 1 alusel kehtestatud standardile;
- 4) õppekavad ja õppetöö vastavad käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele;
- 5) õppija õppimine on toetatud ja tagasisidestatud.

Vastavalt lõikele (5) kehtestab haridus- ja teadusminister oma määrusega õppekavarühma kvaliteedihindamise tingimused ja korra ning õppekavarühmade loetelu, milles kvaliteedihindamist tehakse.

Täiskasvanute koolituse seaduse muudatused kehtestas riigikogu küll juba 30.01.2025, kuid rakendusaktide, sh täienduskoolituse standardi muudatuste ning täienduskoolituse kvaliteedihindamise tingimuste ja korra menetlemine on kestnud oodatust kauem. See on kujundanud olukorra, kus seaduse muudatused on 1.04.2025 jõustunud, kuid rakendusaktid, mis võimaldavad seadusesätteid ellu viia, on veel kehtestamise ootel. Kuna

seaduse muudatuste eelnõu juures olid siiski ka rakendusaktide projektid, oli Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuril (edaspidi HAKA) võimalik ennetavalt alustada ministri määruse projektis sätestatud ülesande täitmist – töötada välja õppekavarühma kvaliteedihindamise hindamisjuhised ja metoodika (edaspidi hindamisjuhend). Hindamisjuhendi kehtestab täienduskoolituse hindamiskoostöögrupp, mille moodustamine on võimalik pärast seda, kui on jõustunud ministri määrus. Enne hindamisjuhendi kehtestamist ei ole asutustel võimalik taotleda õppekavarühma kvaliteedihindamist. Praeguste plaanide kohaselt avaneb see võimalus 1. mail 2025.

Õppekavarühma kvaliteedihindamise mudeli väljatöötamine

HAKA alustas ettevalmistusi õppekavarühma kvaliteedihindamise mudeli välja töötamiseks juba 2024. aasta novembris.

Mudeli väljatöötamiseks kutsus HAKA kokku töörühma, kuhu oli võimalik esitada kandidaate Rektorate Nõukogul, Rakenduskõrgkoolide Rektorate Nõukogul, Eesti Kutseõppe Edendamise Ühingul, SA Kutsekojal, Eesti Koolitus- ja Konsultatsioonifirmade Liidul ning Haridus- ja Teadusministeeriumil. Täiendavalt kuulutas HAKA välja avaliku konkurssi kahele varasema täienduskoolituse valdkonna hindamiseksperdi töökogemusega kohale.

Töörühma kuuluvad:

- Annaliisa Toom, Haridus ja Teadusministeerium
- Anni Sild, Eesti Koolitus- ja Konsultatsioonifirmade Liit
- Georgi Timcenko, SA Kutsekoda
- Hanna Haavapuu, hindamisekspert
- Kaire Eerik, Tallinna Tehnikakõrgkool
- Katri Kranach, hindamisekspert
- Ülle Kesli, Tartu Ülikool

Töörühma tööd koordineerib HAKA täienduskoolituse valdkonna hindamisjuht Trine Tamm, vastavalt vajadusele on kaasatud HAKA juhataja Heli Mattisen, HAKA täienduskoolituse valdkonnajuht Katrin Maack ning HAKA hindamiskoordinaator Marja Saarma.

Töörühma ülesanne oli õppekavarühma kvaliteedi hindamiseks hindamisvaldkondade ja kriteeriumide väljatöötamine, ettepanekute esitamine hindamisprotsessi läbiviimiseks, sh hindamisotsuste kujundamiseks, ning sisendi andmine asutuste ja ekspertide juhendmaterjalide koostamisse.

Töörühma kokkukutsumisele eelnes ettevalmistustöö, mille raames võrreldi erinevaid hindamismudeleid (täienduskoolituse lävendipõhine hindamine, täienduskoolituse õppekavarühma kvaliteedihindamine, kõrghariduse õppekavagrupi esma- ja kordushindamine, kutsehariduse õppekavarühma esma- ja kordushindamine, täienduskoolituse RKT tellimuse õppekavade hindamine).

Kriteeriumite sõnastamisel lähtus töörühm täiskasvanute koolituse seadusest, mis kehtib alates 01.04.2025 ning täienduskoolituse standardi ja õppekavarühma kvaliteeditingimuste ja korra projektidest ning kooskõlastusringilt saadud tagasiside põhjal tehtud muudatustest. Samuti arvestas töörühm Euroopa tasandi kokkulepetest kõrghariduse¹ ja kutsehariduse² valdkonnas, aga ka 2021. aasta Euroopa Komisjoni soovitudest mikrokvalifikatsioonide osas³.

Ajakava

20.09.2024-01.11.2024	Ettevalmistus uue mudeli loomiseks, sh arutelud erinevate haridusvaldkondade ootuste kaardistamiseks, töörühma töö planeerimine ning seniste mudelite ülevaate koostamine
04.10.2024-01.11.2024	Töörühma moodustamine
18.11.2024	Esmane töörühma arutelu, lähtekohad, ajaraam
19.11.2024-09.12.2024	Töörühma liikmete individuaalne töö sõnastamiseks hindamise eesmärk ning sellest lähtuvalt ettepanekud mida ja millise struktuuri alusel hindama peaks.
12.12.2024	Individuaalse töö koondi tutvustamine, arutelu ning jagunemine kaheks alarühmaks
13.12.2024-12.01.2025	Hindamisvaldkondade ja hindamiskriteeriumite esmane versiooni koostamine alarühmades
14.01.2025	Esmane hindamisvaldkondade ja kriteeriumite tervikliku versiooni arutelu töörühmaga
15.01.2025	Hindamisvaldkondade ja kriteeriumite tutvustamine HAKA täienduskoolituse koostöökojale .
15.01.2025-07.02.2025	Hindamisvaldkondade ja kriteeriumite tagasisidestamine alarühmade kaupa ning enda töö täiendamine vastavalt saadud tagasisidele

¹ [The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area \(ESG\)](#). Hindamismudeli loomisel on silmas peetud kehtivat 2015. aasta ESG versiooni.

² [European Quality Assurance in Vocational Education and Training framework](#). Hindamismudeli loomisel on silmas peetud kehtivat 2022. aastal parandatud EQAVET raamistiku versiooni.

³ [Council Recommendation of 16 June 2022 on a European approach to micro-credentials for lifelong learning and employability](#)

07.02.2025	Hindamisvaldkondade, kriteeriumite ja tõendusmaterjali arutelu
08.02.2025-18.02.2025	Hindamismetoodika koostamine, sh individuaalne sisend töörühma liikmetelt, HAKA koondatud tervik ning ühine arutelu
19.02.2025-07.03.2025	Vastavalt uutele alarühmadele töö rühmades kahe hindamisjuhise: ekspertide juhendmaterjal hindamiseks ning asutuste juhendmaterjal eneseanalüüsi koostamiseks.
07.03.2025-14.03.2025	Hindamisjuhendi ülevaatus, arutelu, kirjalik tagasisidestamine töörühma liikmetelt.
17.03.2025-27.03.2025	Hindamisjuhendi kirjalik tagasisidestamine HAKA täienduskoolituse koostöökoja liikmete poolt, sh infoseminar soovijatele 21.03.2025.
02.04.2025	Koostöökoja liikmete tagasiside arutelu töörühmas, muudatusettepanekuid arvestati ning otsustati saata juhend kooskõlastusringile.
04.04.2025	Hindamisjuhend koos kaaskirjaga saadetakse kooskõlastusringile. Tagasiside tähtaeg 22.04.2025
30.04.2024	Kavandatud täienduskoolituse hindamisnõukogu istung, mille päevakorras on hindamisjuhendi arutelu ja kinnitamine, et alates 01.05 oleks võimalik avada õppekavarühma kvaliteedihindamise taotlemine EHIS keskkonnas.

Üldised põhimõtted uue mudeli väljatöötamisel

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedihindamise eesmärk on hinnata täienduskoolitusasutuse võimekust pakkuda õppekavarühmas kvaliteetset mikrokvalifikatsiooniõpet, mis vastaks täiskasvanute koolituse seaduse ja selle alusel sätestatud nõuetele. Mikrokvalifikatsiooniõppe õppekaval on tavapärase täienduskoolituse õppekavaga võrreldes eristaatus, kuivõrd õppekava registreering Eesti Hariduse Infosüsteemis viitab sellele, et täienduskoolitusasutus on läbi kvaliteedihindamise oma võimekust tõestanud ning õppekaval on riiklik tunnustus. Õppekavarühma kvaliteedihindamise positiivne otsus kehtib viis aastat ning selle perioodi jooksul on koolitusasutusel võimalik saada koolitusluba uutele mikrokvalifikatsiooniõppe

õppekavadele. Koolitusloa taotlemise protsess EHISes on minimaalse halduskoormusega nii asutusele kui HTMile. Asutus peab esitama ainult nõuetekohase õppekava. Seega peab õppekavarühma kvaliteedihindamise positiivne tulemus andma kindluse nii õppijale kui riigile, et asutus tagab mikroqualifikatsiooniõppe kvaliteedi kogu hindamistulemuse kehtivusaja jooksul.

Õppekavarühma kvaliteedihindamise juhendi väljatöötamisel lähtus töörühm järgmistest põhimõtetest:

1. Hindamise tulemusel on suur kaal, kuna sisuliselt on tegemist usalduskrediidiga mida hindamiskoogu oma otsusega tagab. Seetõttu peab hindamine olema nõudlik ning veenduma süsteemsete lähenemisviiside olemasolus ning nende jätkusuutlikkusel.
2. Hindamise tulemusel peab olema võimalik anda tõenduspõhine hinnang asutuse suutlikkusele viia läbi kvaliteetne õpe antud õppekavarühmas järgneva viie aasta jooksul.
3. Kuna tegemist on sisuliselt vastavushindamisega, annab komisjon hinnangu iga üksiku kriteeriumi vastavusele nõuetega, et tagada valdkonna hinnangute läbipaistvus.
4. Hindamine peab olema võimalikult ressursisäästlik nii asutustele kui ka ekspertidele, säilitades siiski vajaliku nõudlikkuse.

Täienduskoolituse hindamiskoogul on vastavalt TäKSile võimalik vastu võtta kas positiivne või negatiivne otsus. Positiivse otsuse puhul annab nõukogu hinnangu, et õppekavarühma õppetöö vastab täielikult täiskasvanute koolituse seaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele. Töörühma ettepanekul on juhendis jäetud hindamiskoogule võimalus võtta vastu kaalutletud positiivne otsus ka siis, kui kuni kaks valdkonda kaheksast vastavad osaliselt kehtestatud nõuetele. Sellisel juhul peab hindamiskoogu oma positiivset otsust selgelt põhjendama.

Saatekirja koostasid Trine Tamm ja Heli Mattisen